

Årsregnskap for Stortingets ombudsnemnd for Forsvaret 2023

Nedenfor gjengis ledelseskommentar og vedlegg til Stortingets ombudsnemnd for Forsvaret (Ombudsnemnda) sitt årsregnskap for 2023, som er utarbeidet i henhold til gjeldende bestemmelser, og fremsendt til Finansdepartementet og Stortinget i henhold til egne frister.

Ledelseskommentar

Innledning

Ombudsnemnda legger med dette fram årsregnskap for 2023 i tråd med økonomiregelverkets bestemmelser pkt. 2.3.3 og 3.4. Årsregnskapet inngår som en del av virksomheten sin årlige melding til Stortinget, Dokument nr. 5 (2023). Virksomheten fører regnskap i henhold til kontantprinsippet.

Formål

Ombudsnemnda er et av Stortingets eksterne organer og utfører sin virksomhet i tråd med lov om Stortingets ombudsnemnd for Forsvaret (forsvarsombudsloven) av 1. oktober 2021 (sist endret fra 1. januar 2023). Virksomheten har som formål og mandat å fremme og beskytte rettighetene og interessene til personer som har tjenesteplikt etter forsvarsloven og personer som har tjenestegjort i internasjonale operasjoner, og ved sitt arbeid også søke å medvirke til å effektivisere Forsvaret. Nemnda har følgende oppgaver:

- a) å overvåke og rapportere om personellets forhold, herunder legge frem anbefalinger for å sikre at deres interesser ivaretas,
- b) av eget tiltak foreta undersøkelser og ta opp problemstillinger som gjelder personellens interesser,
- c) å informere og veilede personell,
- d) å legge til rette for samarbeid og dialog mellom personell og Forsvaret og
- e) å delta i internasjonalt samarbeid.

Ombudsnemnda holder møter ved behov, og utfører tilsyn av militære leire og installasjoner. I tillegg lar nemnda seg informere regelmessig av Forsvaret på alle nivå, samt alle miljøer i Forsvaret som utøver ivaretagelse av personellet.

Ombudsnemnda består av syv medlemmer, som alle oppnevnes av Stortinget for en periode på fire år av gangen. Ett av medlemmene oppnevnes til forsvarsombud og er leder av nemnda. Nemnda har som kollegium det overordnede ansvaret for sin faglige virksomhet, økonomi og drift. I det daglige drives virksomheten av forsvarsombudet og nemndas kontor. Foruten forsvarsombudet er kontoret besatt med en administrativ leder som også er nemndas sekretær, samt to ansatte i administrasjonen som i 2023 gikk over i 100 % stillinger. Totalt utgjorde dette 3,9 årsverk i 2023. Forsvarsombudet er lønnet på årsbasis fastsatt av Stortingets presidentskap. Medlemmene av nemnda tilkommer godtgjørelse etter statens satser for utvalgsgodtgjørelse, jf. Statens personalhåndbok.

Bekreftelse

Årsregnskapet er avlagt i henhold til bestemmelser om økonomistyring i staten, jf. rundskriv R-115 fra Finansdepartementet om utarbeidelse og avleggelse av statlige virksomheters årsregnskap. Regnskapet gir et dekkende bilde av Ombudsnemndas disponible bevilgninger, regnskapsførte utgifter, inntekter, eiendeler og gjeld.

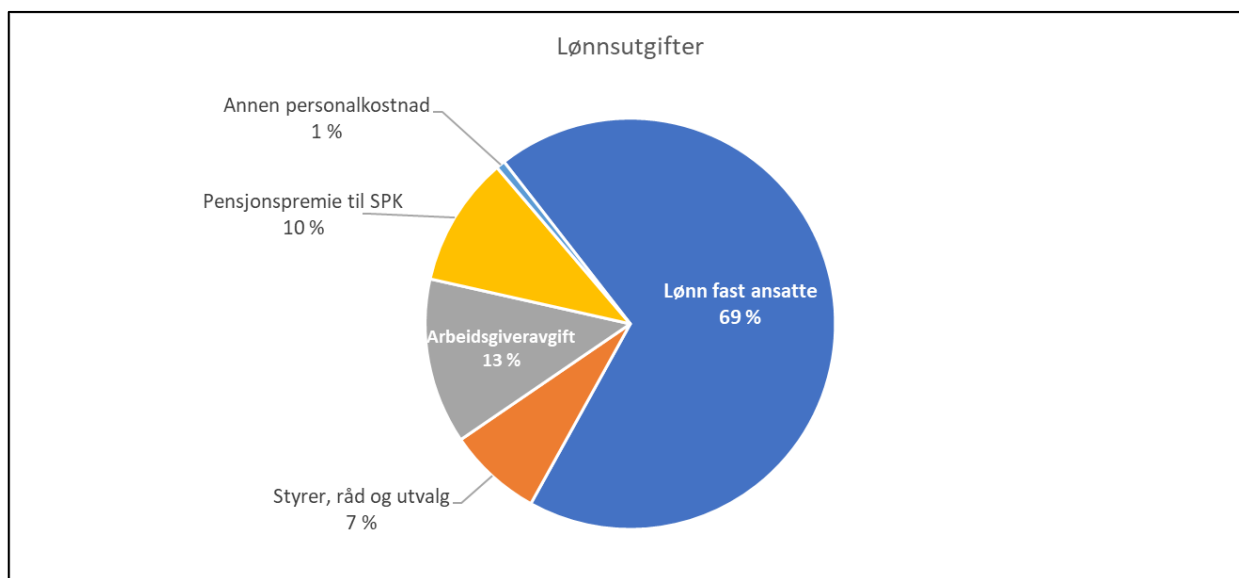
Vurderinger av vesentlige forhold

Den samlede ressursbruken ble holdt innenfor godkjent bevilgning. I 2023 har Ombudsnemnda samlet disponert tildelingen på kapittel 42 post 01, på kr 8 501 000. Samlet tildeling består av årets tildeling på kr 8 207 000 og overført mindreforbruk fra 2022 på kr 294 000, jf. bevilgningsrapporteringen note A. Virksomheten har regnskapsført driftsutgifter på til sammen kr 8 267 598, fordelt på kr 5 131 506 til lønnsutgifter og kr 3 136 092 til andre driftsutgifter. Dette ga virksomheten et mindreforbruk på totalt kr 233 402, som utgjør 2,84 % av årets tildeling for 2023. Beløpet er i sin helhet søkt overført til 2024, se beregninger i note B.

Mindreforbruket skyldes blant annet at pensjonspremien til Statens pensjonskasse (SPK) ble lavere enn SPKs oppdaterte årsprognose og at enkelte kostnader knyttet til nemndsaktivitet i desember ble fakturert med forfall i 2024. Det har vært noe usikkerhet rundt tildeling av ekstra midler som kompensasjon for høyere lønnsvekst enn forventet. Tildelingen på kr 76 000 ble vedtatt sent på året, under nysaldering av statsbudsjettet 2023 like før jul.

Lønnsutgifter

Lønnsandelen av de samlede driftsutgiftene var på 62 %. Oversikt over hvordan lønnsutgiftene er fordelt vises i figur 1 nedenfor:

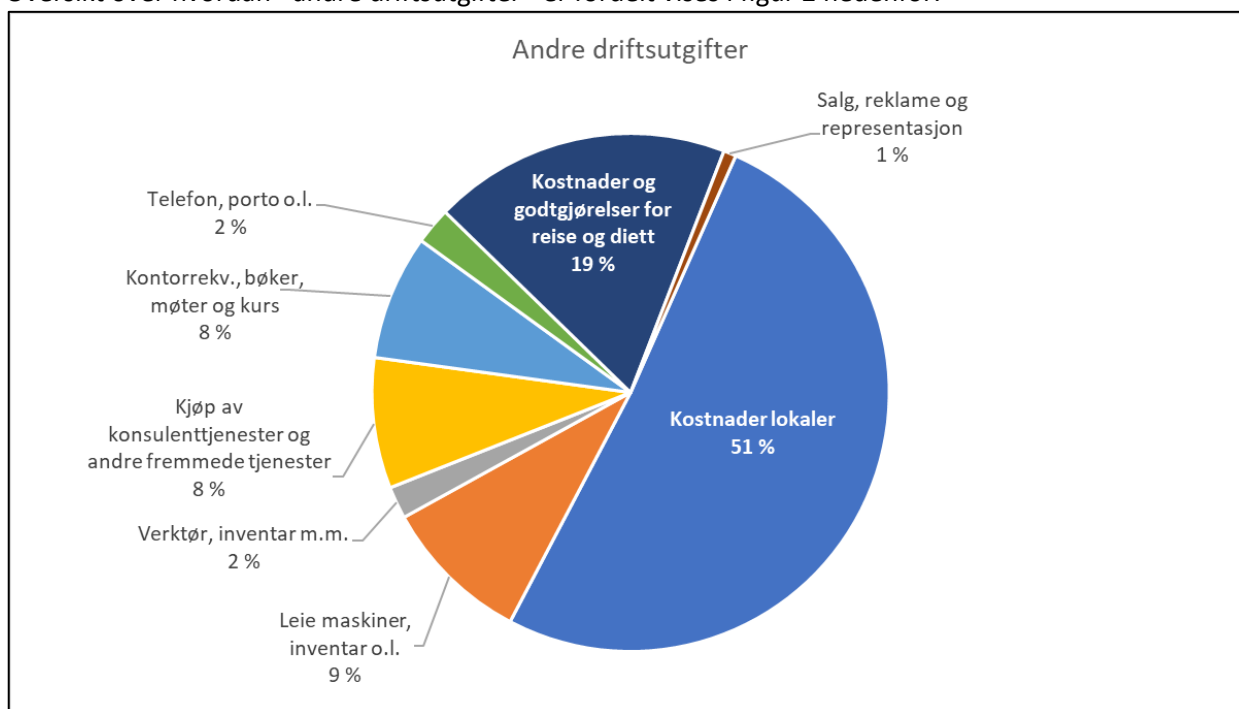
Figur 1

Andre driftsutgifter

Leie lokaler utgjør over halvparten av kostnadene knyttet til andre driftsutgifter. *Reisekostnader* utgjør også en stor del av det totale bildet.

I 2023 har Ombudsnemnda gjennomført to tilsynsreiser og fem nemndsmøter (samlinger), og har i tillegg gjennomført andre avdelingsbesøk og aktiviteter. Nemnda deltok eksempelvis på veterankonferansen i Molde i januar, på de tillitsvalgte landskonferanse på Kjevik i juni og på Forsvarets lederseminar i november. Nemnda var også representert ved den årlige internasjonale konferansen for militære ombudsordninger, 15ICOAF, i Wien.

Oversikt over hvordan «andre driftsutgifter» er fordelt vises i figur 2 nedenfor:

Figur 2

Mellomværende med statskassen utgjorde per 31. desember 2023 kr -315 728. Oppstillingen av artskontorrapporteringen viser hvilke eiendeler og hvilken gjeld mellomværendet består av. Foruten rapportert mellomværende hadde Ombudsnemnda en påløpt leverandørgjeld på kr 455 669 som ikke er betalt i 2023 og som derfor ikke fremkommer som utgift i årsregnskapet, jf. note 8 om «Sammenheng mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen».

Tilleggsopplysninger

Riksrevisjonen er ekstern revisor og bekrefter årsregnskapet for Ombudsnemnda. Årsregnskapet er ikke ferdig revidert per dags dato, men revisjonsberetningen antas å foreligge i løpet av 2. kvartal 2024. Den vil bli publisert på ombudsnemndas nettsider (www.forsvarsombudet.no) sammen med årsregnskapet så snart dokumentet foreligger.

Ombudsnemndas vedtak om avleggelse av årsregnskapet for 2023

Årsregnskapet for 2023 slik det foreligger her, er behandlet og vedtatt i nemndsmøte 13. februar 2024. Det var seks nemndsmedlemmer til stede, herunder forsvarsombudet, jf. forsvarsombudsloven § 8 annet ledd. Dokumentet er signert elektronisk.

Oslo, 16. februar 2024

Roald Linaker
forsvarsombud

Øyvind Halleraker
nestleder

Cecilie Gjennestad

Kari Lise Holmberg

Gunvor Eldegard

Morten Kolbjørnsen

Rune Johan Skjælaaen

Prinsippnote til årsregnskapet

Årsregnskap for statlige virksomheter er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer fastsatt i bestemmelser om økonomistyring i staten («bestemmelsene»). Årsregnskapet er i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.4.1, nærmere bestemmelser i Finansdepartementets rundskriv R-115 av desember 2022 og eventuelle tilleggskrav fastsatt av overordnet departement.

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen og artskontorrapporteringen er utarbeidet med utgangspunkt i bestemmelsene punkt 3.4.2 – de grunnleggende prinsippene for årsregnskapet:

- a) Regnskapet følger kalenderåret.
- b) Regnskapet inneholder alle rapporterte utgifter og inntekter for regnskapsåret.
- c) Regnskapet er utarbeidet i tråd med kontantprinsippet.
- d) Utgifter og inntekter er ført i regnskapet med brutto beløp.

Oppstillingene av bevilgnings- og artskontorrapportering er utarbeidet etter de samme prinsippene, men gruppert etter ulike kontoplaner. Prinsippene samsvarer med krav i bestemmelsene punkt 3.5 til hvordan virksomhetene skal rapportere til statsregnskapet. Sumlinjen «Netto rapportert til bevilgningsregnskapet» er lik i begge oppstillingene.

Virksomheten er tilknyttet statens konsernkontoordning i Norges Bank i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.7.1. Bruttobudsjetterte virksomheter tilføres ikke likviditet gjennom året, men har en trekkrettighet på sin konsernkonto. Ved årets slutt nullstilles saldoen på den enkelte oppgjørskonto ved overgang til nytt år.

Bevilgningsrapporteringen

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen omfatter en øvre del med bevilgningsrapporteringen og en nedre del som viser beholdninger virksomheten står oppført med i kapitalregnskapet. Bevilgningsrapporteringen viser regnskapstall som virksomheten har rapportert til statsregnskapet. Det stilles opp etter de kapitler og poster i bevilgningsregnskapet virksomheten har fullmakt til å disponere. Kolonnen «Samlet tildeling» viser hva virksomheten har fått stilt til disposisjon i tildelingsbrev for hver statskonto (kapittel/post). Oppstillingen viser i tillegg alle finansielle eiendeler og forpliktelser virksomheten står oppført med i statens kapitalregnskap.

Artskontorrapporteringen

Oppstillingen av artskontorrapporteringen har en øvre del som viser hva som er rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter og en nedre del som viser eiendeler og gjeld som inngår i mellomværende med statskassen. Artskontorrapporteringen viser regnskapstall virksomheten har rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter. Virksomheten har en trekkrettighet på konsernkonto i Norges Bank. Tildelingene er ikke inntektsført og derfor ikke vist som inntekt i oppstillingen.

Regnskapstall i bevilgnings- og artskontorrapportering med noter viser regnskapstall rapportert til statsregnskapet. I tillegg viser noten til artskontorrapporteringen «Sammenheng mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen» bokførte tall fra virksomhetens kontospesifikasjon i kolonnen «Spesifisering av bokført avregning med statskassen». Noter viser forskjellen mellom beløp virksomheten har bokført på eiendels- og gjeldskontoer i virksomhetens kontospesifikasjon (herunder saldo på kunde- og leverandørreskontro), og beløp virksomheten har rapportert som fordringer og gjeld til statsregnskapet og som inngår i mellomværendet med statskassen.

Virksomheten har innrettet bokføringen slik at den følger kravene i bestemmelser om økonomistyring i staten. Dette innebærer at alle opplysninger om transaksjoner og andre regnskapsmessige disposisjoner som er nødvendige for å utarbeide pliktig regnskapsrapportering, jf. bestemmelsene punkt 3.3.2, og spesifikasjon av pliktig regnskapsrapportering, jf. bestemmelsene punkt 4.4.3, er bokført. Bestemmelsene krever blant annet utarbeiding av kundespesifikasjon og leverandørspeifikasjon. Dette medfører at salgs- og kjøpstransaksjoner bokføres i kontospesifikasjonen på et tidligere tidspunkt enn de rapporteres til statsregnskapet, og innebærer kundefordringer og leverandørgjeld i kontospesifikasjonen.

Oppstilling av bevilgningsrapportering m/noter

OPPSTILLING AV BEVILGNINGSRAPPORTERING 31.12.2023							
Utgifts-kapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Note	Samlet tildeling*	Regnskap 2023	Merutgift (-) og mindreutgift
0042	Stortingets ombudsmnd for Forsvaret	01	Driftsutgifter		8 501 000	8 267 598	233 402
1633	Nettoordning, statlig betalt merverdiavgift	01	Nettoordning for mva i staten		0	260 227	
<i>Sum utgiftsført</i>					<i>8 501 000</i>	<i>8 527 824</i>	

Inntekts-kapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Samlet tildeling*	Regnskap 2023	Merinntekt og mindreinntekt(-)	
5309	Tilfeldige inntekter	29	Ymse	0	6 372		
5700	Folketrygdens inntekter	72	Arbeidsgiveravg.	0	668 615		
<i>Sum inntektsført</i>					<i>0</i>	<i>674 987</i>	
Netto rapportert til bevilgningsregnskapet					7 852 837		

Kapital-kontoer		
60093001	Norges Bank KK/innbetalinger	9 375
60093002	Norges Bank KK/utbetalinger	-7 824 812
700070	Endring i mellomværende med statskassen	-37 400
<i>Sum rapportert</i>		<i>0</i>

Beholdninger rapportert til kapitalregnskapet (31.12.)				
		2023	2022	Endring
700070	Mellomværende med statskassen	-315 728	-278 328	-37 400

NOTE A – FORKLARING AV SAMLET TILDELING UTGIFTER			
Kapittel og post	Overført fra i fjor	Årets tildelinger	Samlet tildeling
0042 01	294 000	8 207 000	8 501 000

NOTE B – FORKLARING TIL BRUKTE FULLMAKTER OG BEREGNING AV MULIG OVERFØRBART BELØP TIL NESTE ÅR										
Kapittel og post	Stikkord	Merutgift (-) /mindreutgift	Utgiftsført av andre iht. avgitte belastningsfullmakter (-)	Merutgift (-)/ mindreutgift etter avgitte belastningsfullmakter	Merinntekter / mindreinntekter (-) iht. merinntektsfullmakt	Omdisponering fra post 01 til 45 eller til post 01/21 fra neste års bevilgning	Innsparinger (-)	Sum grunnlag for overføring	Maks. overførbart beløp *	Mulig overførbart beløp beregnet av virksomheten
004201		233 402		233 402				233 402	410 350	233 402

*Maksimalt beløp som kan overføres er 5 % av årets bevilgning på driftspostene 01–29, unntatt post 24 eller sum av de siste to års bevilgning for poster med stikkordet «kan overføres». Se årlig rundskriv R-2 for mer detaljert informasjon om overføring av ubrukte bevilgninger.

Mulig overførbart beløp:
Stortingets ombudsmnd for Forsvarets ubrukte bevilgning på kapittel/post 004201 beløper seg til kr 233 402. Dette beløpet er innenfor grensen på 5 %, og kr 233 402 kan overføres til neste budsjettår. Stortingets ombudsmnd for Forsvaret har søkt om overføring av kr 233 402 til budsjettet for 2024. Overføringen til 2024 er nødvendig for å dekke løpende driftsutgifter.

OPPSTILLING AV ARTSKONTORRAPPORTERINGEN 31.12.2023

	Note	2023	2022
Driftsinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Andre innbetalinger		0	0
<i>Sum innbetalinger fra drift</i>		0	0
Driftsutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Utbetalinger til lønn	1	5 131 506	4 751 501
Andre utbetalinger til drift	2	3 136 092	2 974 460
<i>Sum utbetalinger til drift</i>		8 267 598	7 725 961
Netto rapporterte driftsutgifter		8 267 598	7 725 961
Investerings- og finansinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet			
<i>Sum investerings- og finansinntekter</i>		0	0
Investerings- og finansutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet			
<i>Sum investerings- og finansutgifter</i>		0	0
Netto rapporterte investerings- og finansutgifter		0	0
Inntekter og utgifter rapportert på felleskapitler			
Gruppelivsforsikring konto 1985 (ref. kap. 5309, inntekt)		6 372	5 419
Arbeidsgiveravgift konto 1986 (ref. kap. 5700, inntekt)		668 615	578 528
Nettoføringsordning for merverdiavgift konto 1987 (ref. kap. 1633, utgift)		260 227	286 220
<i>Netto rapporterte utgifter på felleskapitler</i>		-414 760	-297 728
Netto rapportert til bevilgningsregnskapet		7 852 837	7 428 233

Oversikt over mellomværende med statskassen

		2023	2022
Eiendeler og gjeld			
Skyldig skattetrekk		-218 772	-216 408
Avsatt pensjonspremie til Statens pensjonskasse		-96 956	-61 920
Sum mellomværende med statskassen	3	-315 728	-278 328

NOTE 1 – UTBETALINGER TIL LØNN

	31.12.2023	31.12.2022
Lønn	3 520 807	3 193 780
Arbeidsgiveravgift	668 615	578 528
Pensjonsutgifter*	525 474	418 580
Sykepenger og andre refusjoner (-)	0	0
Andre ytelser	416 610	497 613
Sum utbetalinger til lønn	5 131 506	4 751 501
Antall årsverk:	3,9	3,8

* Premiesatsen for arbeidsgiverandelen utgjorde i 2023 14 % (arbeidsgiverandel av pensjonspremie/pensjonsgrunnlaget i 2023 rapportert til SPK). For regnskapsåret 2022 utgjorde premiesatsen 12 %.

NOTE 2 – ANDRE UTBETALINGER TIL DRIFT

	31.12.2023	31.12.2022
Husleie	1 341 676	1 308 166
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler	9 000	0
Andre utgifter til drift av eiendom og lokaler	252 199	263 066
Mindre utstyrsanskaffelser	62 792	25 631
Leie av maskiner, inventar og lignende	289 778	255 649
Kjøp av konsulenttjenester	108 156	21 689
Kjøp av andre fremmede tjenester	146 470	285 618
Reiser og diett	581 170	435 314
Øvrige driftsutgifter	344 852	379 328
Sum andre utbetalinger til drift	3 136 092	2 974 460

NOTE 3 – SAMMENHENG MELLOM AVREGNING MED STATSKASSEN OG MELLOMVÆRENDE MED STATSKASSEN
Del A Forskjellen mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen

	31.12.2023	31.12.2023	
	Spesifisering av <u>bokført</u> avregning med statskassen	Spesifisering av <u>rapportert</u> mellomværende med statskassen	Forskjell
Finansielle anleggsmidler	0	0	0
<i>Sum</i>	0	0	0
Omløpsmidler	0	0	0
<i>Sum</i>	0	0	0
Langsiktig gjeld	0	0	0
<i>Sum</i>	0	0	0
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld	-455 669	0	-455 669
Skyldig skattetrekk	-218 772	-218 772	0
Skyldige offentlige avgifter	0	0	0
Annen kortsiktig gjeld	0	-96 956	96 956
<i>Sum</i>	-674 441	-315 728	-358 713
Sum	-674 441	-315 728	-358 713